

ÇOCUKLARDA SORUMLULUK BİLİNCİ

HACER YÜCEL ANAOKULU REHBERLİK SERVİSİ

**SORUMLULUK VE
GÜVEN, GELİŞİM İÇİN
ÇOK KIYMETLİDİR.**

"ÇOK AZ ŞEY
BİR İNSANA
SORUMLULUK
VERMEK VE ONA
GÜVENDİĞİNİZİ
BELLİ ETMEK KADAR
ONUN GELİŞİMİNE
HİZMET EDER."

BASARI=SORUMLULUK

DEĞERLİ VELİLERİMİZ,

Her anne-babanın ideali çocuklarını kendi ayakları üstünde durabilen, kendine güvenen, başarılı bir birey olarak yetiştirmektir. Çocuğun kendi davranışlarının sorumluluğunu alması, yeterince büyüdüğünde bir gün sabah kalktığında kazanabileceği, öğrenebileceği bir beceri değildir. Sorumluluk bilincinin gelişmesi yaşamın ilk yıllarından itibaren atılan adımlar ile mümkündür. Hayat ile ilgili diğer değerler gibi sorumluluk da çocuğun öncelikle anne-babasından daha sonra çevresinden öğrendiği bir beceridir. Bu nedenle öncelikle, sorumluluğu öğretmek için sorumluluk vermeye istekli olmalısınız. Tavsiyelerde, önerilerde bulunarak sorumluluk öğretmezsiniz. Bir ana baba olarak, biraz gerisinde durup bir şeylerin olmasına izin verme yürekliliğini göstermelisiniz. Sorumluluk aldıkça, olumsuz sonuçlarına katlandıkça ve olumlu sonuçları ödüllendirdikçe çocuğunuz sorumluluklarını öğrenir. Ev işlerine yardım etmesi, zaman ve etkinliklerini planlaması, giyecek ve yiyecek seçimi yapması, çocuğunuza sorumluluk alma ve uygulama fırsatı verecektir.

HACER YÜCEL ANAOKULU REHBERLİK SERVİSİ

BİR ÇOCUK KAŞIĞI
KENDİ TUTABİLDİĞİ
ANDAN İTİBAREN KENDİ
BAŞINA YEMEK YEME
SORUMLULUĞUNU
ALIRSA, İLERLEYEN
YILLARDA KENDİ
AYAKLARI ÜZERİNDE
DURAN BİR BİREY OLMA
YOLUNA AVANTAJLI
OLARAK BAŞLAMISŞ
DEMEKTİR.

Ev ortamında sorumluluk alma becerilerini geliştirme fırsatı bulamayan çocuklar okul yıllarında ödevlerini ve eşyalarını sıklıkla unutan, çanta ve masalarını düzenlemekte zorlanan daha da önemlisi karşılaştıkları olaylar karşısında her zaman başkalarından yardım alma ihtiyacı duyan ve bu nedenle kendilerine olan güvenleri tam olarak gelişmeyen bireyler haline gelebilirler. Yapılması gereken işlemleri, aşama aşama ilk basamaktan itibaren açıkça anlatarak ve göstererek nasıl yapacağını anlamasını sağlamalıyız. Örneğin, odasını toplaması için, önce oyuncakları kutusuna toplamak, kirli ve temiz çamaşırlarını ayrı ayrı nereye koyacağını göstermek, kitaplarını kitaplığına nasıl yerleştireceğini belirtmek vb. gibi. Odasında yada evinizdeki her eşyanın belli bir yeri olduğunu bilmeleri çocukların etrafı düzenli tutması konusunda yol gösterici olacaktır. Yeterince fırsat ve zaman tanıdığımız takdirde bütün çocukların bu beceriyi kazanmaya hazır olduğunu göreceksiniz. Çocuklarımıza sorumluluk bilincini kazandırarak aslında onları toplumsal hayata hazırlıyor olduğumuzu bilmeliyiz. Çünkü sorumluluk sahibi çocuk, davranışlarının sonucuna katlanmayı, karşılaştığı sorunları tek başına çözebilmeyi, kendini ifade edebilmeyi biliyor olacaktır.

SORUMLULUK SAHİBİ BİR ÇOCUGUNUZ OLSUN İSTİYORSANIZ;

- 1.Öncelikle çocuğunuz sizin ondan ne istediğinizi açık ve net bir şekilde bilsin. "Kardeşinle kavga etmeni istemiyorum", "Odanı toplamalısın", "Her gün yarım saat kitap okumamı istiyorum" gibi.
- 2.Çocuğunuz için yaşına uygun sorumluluklar listesi hazırlayın ve uygulayın.
- 3.Çocuğunuzun seçim yapmasına izin verin.
- 4.Onun adına düşünmeyin, onun adına iş yapmayın.
- 5.Her çocuk kazayla bir şeyler kırıp dökebilir, bunu unutmayın.
- 6.Ona yardım edeyim derken sorumluluklarının gelişmesine engel olmayın,
- 7.Çocuğunuzun size çok bağımlı olduğunu düşünüyorsanız koruyuculuktan vazgeçin.
- 8.Hiç bir zaman çocuğunuzun sizin kadar sorumlu olmasını beklemeyin.
- 9.Şimdiye dek kullandığımız ve bir işe yaramayan cezalandırma yöntemlerini bırakın.
- 10.Çocuğunuza istediğinizi yapmazsa sonucunun ne olacağını anlatın ve bundan da kendisinin sorumlu olduğunu söyleyin.
- 11.Çocuğa neyi, nasıl, ne zaman yapacağını anlatın.
- 12.Aşırı koruyucu davranmayın. Aşırı koruyucu aile tutumları çocukta sorumluluk bilincinin gelişmesini engeller, özgüvenini zedeler.
- 13.Çocuğun hata yapabileceğini, hataların ona tecrübe kazandıracağını kabul edin.
- 14.Sorunlarını onun adına çözmeyin. Bazı tercihleri ve seçimleri kendisinin yapmasına izin verin. Sorunlarının üstesinden gelmesi için onu destekleyin. Sürekli sorumsuz davranan çocuklar, anne babaları tarafından sorumlu davranmalarına izin verilmeyen çocuklardır. Bu nedenle onların sorumlu davranmalarını destekleyiniz.
- 15.Bu son ve en önemli aşamadır; söylediğiniz sözün arkasında durun. Asla yerine getiremeyeceğiniz sözler sarf etmeyin.

- 16.Çocuğunuzun görev ve sorumluluklarıyla başa bırakın.
- 17.Örneğin odasını toplaması gereken bir çocuğun odasını onun yerine siz toplamayın. Bırakın kendisi yapsın. Aradığını bulamadığında ya da bir arkadaşını davet ettiğinde dağınık bırakmaması gerektiğini öğrenecek ve toplama girişiminde bulunacaktır.
- 18.Yardım istediği zaman yardım edin. Örneğin çocuğunuzun işini yaparken zorlandığını görüyorsanız gidip nasıl yapması gerektiğini söylemeyin. Bırakın sizden yardım istesin. Yardım isteyip istemediğini de sorabilirsiniz. Böylece zorlandığında soru sormasını öğrenmiş olacaktır.
- 19.Desteğe ve yardıma açık olduğunuzu ifade edin. Örneğin dışarı çıkacaksınız ve çocuğunuzdan giyinmesini istediniz. Giyinirken biraz zorlanıyorsa onu yalnız bırakın. Siz de hazırlanın ve yardıma ihtiyacı olursa seslenmesini yardıma gelebileceğimizi söyleyin.
- 20.Yaşına uygun sorumluluklar verin. Örneğin oyuncaklarını sepete doldurması sofraya tabak taşınması fırından ekmek getirmesi evdeki kuşun ya da balığın bakımının(yem atmak) verilmesi küçük çocuklar için uygun sorumluluklar olabilir.
- 21.Seçim yapmalarına fırsat tanıyın. Örneğin gzmeye giderken ne giyeceğini kendisinin seçmesine dışarıda otururken neyi içeceğine karar vermesine fırsat tanıyın.

Örneğin, dis fırçalama sorumluluğunu sık sık hatırlatmak yerine, "Dislerini fırçaladıktan sonra kitabını beraber okuyalım mı?"